

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 25 oktober 2022
(OR. en)

13998/22

LIMITE

COPS 486
POLMIL 245
CFSP/PESC 1406
CSDP/PSDC 686

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Richtsnoeren van de Raad voor de werkzaamheden van het EDA in 2023

**RICHTSNOEREN VAN DE RAAD VOOR DE WERKZAAMHEDEN VAN HET EDA
IN 2023**

1. De Raad is ingenomen met de bijdrage die het Europees Defensieagentschap (EDA, hierna "het agentschap") in 2022 heeft geleverd met het oog op de coherente uitvoering van EU-initiatieven op defensiegebied ter ondersteuning van het EU-ambitieniveau op het vlak van veiligheid en defensie, die ertoe bijdragen dat de strategische autonomie van de EU en haar capaciteit om als veiligheidsleverancier op te treden worden vergroot en haar vermogen tot samenwerking met partners wordt versterkt. De Raad erkent dat de activiteiten van het agentschap worden uitgevoerd in overeenstemming met het overeengekomen driejarige planningskader, dat een alomvattend en gedetailleerd overzicht van de werkzaamheden van het agentschap biedt.
2. Om de vermogensplanning en -ontwikkeling door de lidstaten nog coherenter te maken roept de Raad het agentschap op ondersteuning te blijven bieden voor de uitvoering van het strategisch kompas, met name de doelstellingen die in het hoofdstuk "Investeren" zijn overeengekomen, waaronder de jaarlijkse bijeenkomsten van de ministers van Defensie over EU-defensie-initiatieven voor vermogensontwikkeling.
3. De Raad verzoekt het agentschap om, als belangrijkste intergouvernementele prioriteringsinstrument op EU-niveau ter ondersteuning van vermogensontwikkeling, onder de leiding van het bestuur, de deelnemende lidstaten te blijven ondersteunen. Voorts brengt de Raad in herinnering dat de EU-vermogensontwikkelingsprioriteiten, die voortvloeien uit het vermogensontwikkelingsplan (CDP), waarin rekening wordt gehouden met de tekortkomingen van de militaire GVDB-vermogens, de langetermijntendensen op het gebied van vermogen en technologie, de defensieplannen van de lidstaten en de lering die is getrokken uit GVDB-missies en -operaties, een belangrijk referentiepunt vormen voor de vermogensontwikkeling door de lidstaten en de EU, teneinde het EU-ambitieniveau op het vlak van veiligheid en defensie te bereiken. Deze werkzaamheden worden aangevuld met de overkoepelende strategische onderzoeksagenda (OSRA) en de belangrijke strategische activiteiten (KSA).

4. De Raad is ook ingenomen met de concrete stappen die het agentschap heeft gezet om de lidstaten te helpen in hun nationale defensieplanning ten volle rekening te houden met de bevindingen en aanbevelingen van de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie (CARD) van 2020 en 2022. Beide CARD-evaluaties bieden een uitgebreid overzicht van het Europese defensielandschap en geven duidelijk aan welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn op het gebied van vermogensontwikkeling, onderzoek en technologie (O&T), defensie-innovatie en operationele aspecten.
5. Met het oog op de opbouw van coherenter, meer interoperabele, beter inzetbare en duurzamere vermogens voor het volledige spectrum, in lijn met het beginsel van één groep strijdkrachten die de lidstaten in verschillende kaders kunnen gebruiken, moedigt de Raad het agentschap aan verder bij te dragen tot het versterken van coherente vermogensplanning, ontwikkeling, prioritering en samenwerking op defensiegebied. Hiertoe moet het agentschap de navolgende werkzaamheden verrichten:
- a) in nauwe samenwerking met het EUMC en de EUMS en overeenkomstig de politieke richtsnoeren in het strategisch kompas de herziening van het CDP afronden, waarbij de lessen die zijn getrokken uit de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne zo veel mogelijk worden meegenomen, wordt rekening gehouden met intensieve oorlogsvoering, en ook nieuwe gebieden worden onderzocht om de operationele doeltreffendheid van de EU in de komende tien jaar en daarna te waarborgen, en waarbij de samenhang tussen de resultaten wordt gewaarborgd en onnodige overlapping met NAVO-processen wordt voorkomen;
 - b) de lidstaten helpen om zowel bij de korte-, middel- als langetermijnvermogensplanning, en ook bij de technologische en industriële dimensies, rekening te blijven houden met de EU-vermogensontwikkelprioriteiten die voortvloeien uit het CDP, en hierbij samen te werken en zich te laten leiden door de "strategic context cases" (SCC), met inbegrip van de operationele dimensie;
 - c) de deelnemende lidstaten blijven helpen bij het uitvoeren van de aanbevelingen in de CARD-verslagen van 2020 en 2022, met name wanneer zij gezamenlijk de volgende planningshorizon (voor de tweede helft van de jaren 2020) voorbereiden, op basis van de geaggregeerde CARD-analyse en de gezamenlijke mededeling over de analyse van de lacunes op het gebied van defensie-investeringen, met inbegrip van het achtergrond-document;

- d) de voorbereidingen voor de volgende CARD-cyclus in 2023-2024 starten en de deelnemende lidstaten helpen werk te maken van de aandachtsgebieden, die zoals voorgesteld in het CARD-verslag van 2022 zijn uitgebreid, alsook van de mogelijkheden voor samenwerking op het gebied van vermogensontwikkeling en O&T, onder meer in het kader van de permanente gestructureerde samenwerking (PESCO) en het Europees Defensiefonds, en zo ook de operationele doeltreffendheid van de EU verbeteren;
 - e) als onderdeel van het PESCO-secretariaat verder bijdragen aan de implementatie van de PESCO, overeenkomstig artikel 7 van Besluit (GBVB) 2017/2315 van de Raad tot instelling van PESCO, en daarbij terdege rekening houden met het resultaat van de strategische evaluatie van PESCO van 2020. Dit houdt in dat het agentschap de aan PESCO deelnemende lidstaten op hun verzoek moet blijven helpen met het uitwerken van hun projectvoorstellen en het behalen van concrete resultaten, met name bij PESCO-projecten die volgens de planning vóór het einde van de tweede fase van PESCO, in 2025, volledig operationeel vermogen bereiken. Bovendien moet het agentschap de deelnemende lidstaten, op hun verzoek, ook ondersteunen bij het stroomlijnen en het waarborgen van de doeltreffende uitvoering van PESCO-projecten;
 - f) het comité van het Europees Defensiefonds voorzien van advies en deskundigheid, in lijn met de desbetreffende verordening, en nauw overleg plegen met de Europese Commissie, met name om te zorgen voor meer samenhang tussen het werkprogramma en de activiteiten van het Europees Defensiefonds aan de ene kant en de overeengekomen EU-vermogensontwikkelprioriteiten, de CARD-bevindingen en -aanbevelingen en PESCO-projecten aan de andere kant;
 - g) de lidstaten ondersteunen in het kader van het Europees Defensiefonds tijdens de uitvoeringsfase, na de succesvolle goedkeuring van het agentschap als in aanmerking komende uitvoerende partner voor het indirecte beheer van het Europees Defensiefonds tot maart 2026; verder onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het agentschap om optimaal bij te dragen tot de benutting van de resultaten van door het fonds gefinancierde projecten.
6. De Raad roept het agentschap op om deelnemende lidstaten op verzoek verder te ondersteunen bij de ontwikkeling, uitvoering en optimalisering van projecten en activiteiten op het gebied van vermogensontwikkeling, O&T en kritieke voorwaardenscheppende capaciteiten (bijvoorbeeld normalisatie van defensiematerieel, tests en evaluatie), daaronder begrepen projecten die in het kader van de PESCO en het Europees Defensiefonds tot stand komen.

7. De Raad verzoekt het agentschap de lidstaten te ondersteunen bij het gebruik van de instrumenten voor vermogensontwikkeling en bestaande stimulansen van de EU, en zich daarbij in het bijzonder te richten op vermogens van de volgende generatie, onder meer op het niveau van systemen en subsystemen, alsook op opkomende en disruptieve technologieën voor defensietoepassingen, en voort te bouwen op de werkzaamheden in verband met het actieplan voor opkomende en disruptieve technologieën en op de bestaande processen zoals het CDP, de OSRA en de KSA.
8. De Raad is ingenomen met de oprichting van de Europese innovatiehub voor defensie binnen het agentschap, die het verbindt met andere EU-structuren en met nationale instellingen en entiteiten in geheel Europa die belast zijn met innovatie op het gebied van defensie. De Raad roept op tot de verdere, gefaseerde ontwikkeling van de Europese innovatiehub voor defensie en verzoekt het permanente toezicht door de deelnemende lidstaten te waarborgen door het bestuur regelmatig te informeren over de stand van zaken en de voortgang van de Europese innovatiehub voor defensie, en verzoekt het agentschap om in volwaardig partnerschap met de Commissie samen te werken teneinde synergieën met haar daaraan gerelateerde werkstromen te benutten, samenhang van de output met de innovatie-initiatieven van de NAVO te waarborgen, en het innovatiepotentieel dat in en buiten de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) reeds aanwezig is, beter te benutten. In dit kader verzoekt de Raad het agentschap ook te blijven zorgen voor een gestructureerde dialoog en gestructureerd overleg met de defensiebedrijven uit alle lidstaten van de Unie, inclusief kleine en middelgrote ondernemingen, middelgrote beursgenoteerde ondernemingen, onderzoeksinstellingen en de academische wereld, naargelang het geval.
9. De Raad verzoekt het agentschap de defensieaspecten van het bredere EU-beleid vast te stellen en hieraan verder bij te dragen, in overeenstemming met de taken van het bestuur van het agentschap (dit omvat momenteel militaire mobiliteit, cyberaangelegenheden, hybride kwesties, ruimtevaart, maritieme aangelegenheden, het gemeenschappelijk Europees luchtruim, artificiële intelligentie, alsmede Reach¹, energie & milieu, circulaire economie in defensie en klimaatverandering). De Raad moedigt het agentschap ook aan om, in overleg met de lidstaten, het debat over de economische, sociale en governancecriteria actief te steunen, toezicht te houden op de betreffende EU-verordeningen die negatieve gevolgen kunnen hebben voor de toegang van de defensiesector tot financieringsdiensten, en hierover verslag uit te brengen overeenkomstig het besluit van het bestuur van 2022.

¹ Registratie en beoordeling van en autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen.

10. Evenzo verzoekt de Raad het agentschap actief bij te dragen aan de komende actualisering van de strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid en het bijbehorende actieplan, aan de ontwikkeling van een nieuwe EU-ruimtevaartstrategie voor veiligheid en defensie, en aan het beleidskader inzake klimaat en defensie.
11. De Raad moedigt het agentschap aan te blijven bijdragen aan de uitvoering van het nieuwe cyberdefensiebeleid.
12. De Raad moedigt het agentschap ook aan te zorgen voor een follow-up van de uitvoering van het actieplan voor militaire mobiliteit 2.0 en de conclusies van de Raad van 25 juni 2018, onder meer via de twee ad-hocprogramma's van het agentschap inzake vergunningsprocedures voor grensoverschrijdende verplaatsingen en douane, die ook betrekking hebben op inspanningen om militaire douaneactiviteiten te digitaliseren. In overeenstemming daarmee verzoekt de Raad het agentschap de activiteiten voort te zetten die onder het CARD-aandachtsgebied "Verhoogde militaire mobiliteit" vallen, met name in verband met de behoefte aan betere veerkracht, strategische luchtbrugcapaciteit en logistiek.
13. Voortbouwend op de werkzaamheden die zijn verricht in het kader van de taskforce voor gezamenlijke aanbestedingen op defensiegebied, met name bij het beoordelen van dringende en kritieke behoeften van de lidstaten, moedigt de Raad het agentschap aan ten volle gebruik te maken van zijn rechtskader, ervaring en deskundigheid, en de mogelijkheden met geïnteresseerde lidstaten te verkennen en hen, op verzoek, te ondersteunen bij gezamenlijke aanbestedingen voor dringende militaire uitrusting.
14. De Raad moedigt het agentschap aan onderzoek te blijven verrichten naar en, onder leiding van het bestuur, werk te blijven maken van het verlenen van diensten aan de lidstaten, alsmede aan andere instellingen, organen en -agentschappen van de EU, voor de militaire en civiele missies en operaties in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB), voortbouwend op de lopende activiteiten op gebieden zoals satellietcommunicatie, medische-evacuatievluchten of maritiem omgevingsbewustzijn en cyberaangelegenheden (bv. seminars over cyberbewustzijn/cyberhygiëne). De Raad moedigt het agentschap tevens aan om, waar passend, nauwere samenwerking met het Satellietcentrum van de Europese Unie (Satcen) te overwegen.

15. De Raad moedigt het agentschap aan actief te blijven bijdragen aan de uitvoering van de gezamenlijke verklaringen over de samenwerking tussen de EU en de NAVO. De Raad verzoekt het agentschap de dialoog met de NAVO te verdiepen, onder meer over opkomende en disruptieve technologieën. In overeenstemming met de overeengekomen leidende beginselen, en ter bevordering van inclusiviteit en wederkerigheid en ter voorkoming van onnodige overlapping met bestaande initiatieven in andere institutionele contexten, moet het agentschap in dit verband streven naar samenhang van de output, onder meer met betrekking tot het CDP en de CARD en de verschillende NAVO-procedures.
16. De Raad neemt met voldoening kennis van de vooruitgang die het afgelopen jaar is geboekt bij het bepalen van de inhoud van een administratieve regeling tussen het agentschap en het Amerikaanse ministerie van Defensie.
17. De Raad roept het agentschap op om, in voorkomend geval, gebruik te maken van de bestaande administratieve regelingen met derden, en moedigt het agentschap aan te blijven zoeken naar mogelijke samenwerkingsverbanden met andere partners die gebaseerd zijn op wederkerigheid en wederzijds voordeel, een en ander met volledige transparantie tegenover de lidstaten en in overeenstemming met het Raadsbesluit betreffende het agentschap.
18. Overeenkomstig de in november 2021 door het bestuur overeengekomen beginselen voor samenwerking met derden moedigt de Raad het agentschap voorts aan te zorgen voor een passend en regelmatig toezicht op de deelname van derden aan de activiteiten van het agentschap, die jaarlijks aan de lidstaten moeten worden voorgelegd.
19. De Raad verzoekt het agentschap om, op basis van verdere richtsnoeren van de lidstaten en in volledige samenhang met verwante inspanningen van andere instellingen en organen van de EU, zijn vermogen op het gebied van de behandeling en uitwisseling van gerubriceerde EU-gegevens te blijven opvoeren. Daarbij zal het agentschap rekening houden met de behoeften van de lidstaten en voortwerken aan de ontwikkeling van het digitale platform waarmee zij de gegevens kunnen raadplegen die worden verstrekt in het kader van de CARD, de PESCO en andere relevante EU-initiatieven op defensiegebied, en zal het aan hen verslag uitbrengen over de vooruitgang die in 2023 is geboekt.